

[Krag.]

Hensyn til de Laanetyper, som staar til deres Disposition. Men, som sagt, hvad Østifternes Kreditforening angaar, maatte jeg meget ønske, hvis ikke uoverstigelige Vanskeligheder stiller sig op derimod, at ogsaa den, i hvert Tilfælde hvad Landbrugs-ejendomme angaar, kom ind under Konverteringen i første Omgang.

I denne Forbindelse vil jeg spørge den højtærede Minister, hvad jeg for øvrigt ogsaa har spurgt ham om i Udvalget og der faaet et Svar paa, som i og for sig paa det givne Tidspunkt var tilfredsstillende, men som i Længden ikke kan forblive det: Hvorledes gaar det med Renten af Statens Udlaan, Udlaan gennem Jordfonden og Statsboligfonden? Jeg er nemlig af den Opfattelse, at disse højforrentede Laan bør nedskrives, hvad Renteydelsen angaar, paa tilsvarende Maade, som Tilfældet nu bliver ved Førsteprioritetslaanene i Kreditforeningerne. I denne Forbindelse kommer jo ogsaa Hypotekforeningerne i Betragtning. Ogsaa dér har den højtærede Minister bebudet, at han agter at sætte tilsvarende Foranstaltninger i Værk, og jeg mener, at de bør ske uden lang Tøven. En Institution som Overformyndriet laaner jo ogsaa ud mod Pant i fast Ejendom, og ingenlunde alle disse Laan kan betegnes som lavforrentede, tværtimod. Jeg spørger i denne Forbindelse den højtærede Minister, om han for Lighedens Skyld paa dette Punkt vil søge tilvejebragt Overensstemmelse med det Renteniveau, som nu søges tilvejebragt for Kreditforeningslaanenes Vedkommende.

Hvor meget nu hele denne Foranstaltning fuldt ud gennemført vil komme til at betyde for Ejendomsbesidderne her i Landet, og specielt for Landbrugerne, er det uhyre vanskeligt at sige; det er det vist ikke muligt at opgøre bare nogenlunde nøjagtigt. Men naturligvis er der ingen, der interesserer sig for denne Sag, som ikke har søgt at skaffe sig et Skøn over, hvad denne Lettelse vil sige. Husker jeg ikke fejl, har den højtærede Minister engang i dette Ting udtalt, at han var af den Opfattelse, at naar Konverteringen var fuldt gennemført, vilde det for Landbrugets Vedkommende betyde en Reduktion af Rente- og Afdragsbyrden, som kom til at ligge mellem 50 og 60 Mill. Kr. Heraf kan jo Rentelettelsen for Landbrugets Vedkommende ikke udgøre mere end et Sted mellem 12 og 15 Mill. Kr. Jeg vilde ønske, at den højtærede Minister havde Ret i dette Spørgsmaal, thi hvis det er rigtigt, vilde de Foranstaltninger, som vi i Gaar havde til

trede Behandling i dette høje Ting, og som nu er oversendt til Landstinget, og som jo betyder et Par og tredive Millioner Kroners Indtjeningsforhøjelse for Landbruget som Følge af Prisforhøjelse paa Produkter, ledsaget af en Lettelse i Rente- og Afdragsbyrden paa mellem 50 og 60 Mill. Kr., øge Indtjeningsmulighederne og formindske Rentetrykket for Besiddere af Landbrugsejendomme til et samlet Beløb af 80 til 90 Mill. Kr. Jeg vilde ønske, at det var saaledes. Jeg tror nu imidlertid, at den højtærede Ministers Opførelse paa dette Punkt ligger lidt for højt, en Del for højt. For ikke at bringe Skuffelse tror jeg, efter det Skøn, som jeg har kunnet naa til gennem en Undersøgelse af Laaneomfanget inden for de forskellige Serier, og et Skøn over Gennemsnittet af Laanenes Alder, at den Lettelse, der vil fremkomme, ligger omkring 35 Mill. Kr., med andre Ord, at Afdragenes Formindskelse øger den Lettelse, som Rentenedsættelsen fremskaffer, med godt og vel en Sned Millioner Kroner.

Ja, hvem af os der nu har Ret, vil Fremtiden vise. Jeg er i det heldige Tilfælde at kunne udtale det varme Ønske, at det maatte vise sig, at den højtærede Minister har Ret; thi derigennem faar en Foranstaltning som den, her er foreslaaet, øget Betydning. Men hvorom alting er, en Prispolitik gennemført her i Landet, som øger Landbrugets Indtægter gennem Salg af Produkter paa Hjemmemarkedet med i hvert Tilfælde et Par og tredive Millioner Kroner og en Rentelettelse og Afdragsreduktion, der betyder godt og vel det tilsvarende Beløb, altsaa en samlet Lettelse paa mellem 60 og 70 Mill. Kr. for det betrængte Landbrugserhverv, allerede dette betyder jo, forekommer det mig, overordentlig meget.

Jeg skal saa hermed slutte, men der er dog en enkelt Bemærkning endnu, som jeg gerne vilde gøre. Ærede Medlemmer vil jo se i Betænkningen, at Flertallet i sin Betænkning i det sidste Stykke siger:

„Den i Bilaget under Nr. III aftrykte Brevveksling mellem Handelsministeren og Nationalbanken samt de af Handelsministeren i Tilknytning hertil i Udvalget fremsatte Udtalelser har Flertallet taget til Efterretning.“

Dette vil jo sige, at Flertallet efter de Udtalelser, der er fremsat i Udvalget under Samraad med Ministeren og under Hensyn til Handelsministerens Skrivelse, maa mene, at gennem Udvekslingen af disse Skrivelser er Regeringens Hænder ikke anderledes bundne, end Tilfældet tidligere var paa de